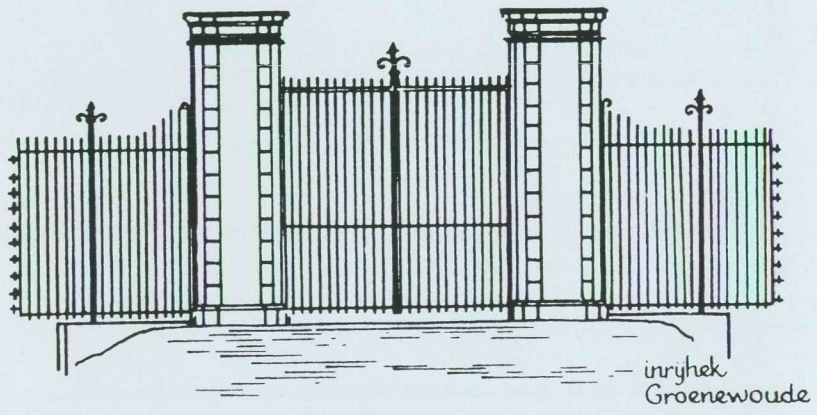

Mededelingenblad

Stichting Oud Woudenberg

Redactie: G.D. Marringa (coördinator)
P.R. Haring
A.F.M. Reichgelt
H. Schouten
Th. van Straalen

Redactie-adres:
Tromplaan 15, 3931 AG Woudenberg, tel. (033) - 2862328.

De Stichting Oud Woudenberg, opgericht 15 december 1955,
stelt zich ten doel:

1. Het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen van oudheidkundige aard betrekking hebbende op of gevonden in de gemeente Woudenberg en omgeving.
  2. Het verhogen van de kennis van de geschiedenis van de gemeente Woudenberg.
  3. Het naspeuren van de zeden en gewoonten in de gemeente Woudenberg in het verleden en heden.
-

Secretariaat: Vacature.

Donatie minimaal f 15,00 per jaar.
Aanmelding als donateur graag bij de secretaris van de stichting.
Postgironummer 2057783.
Rekeningnummer Rabobank Woudenberg 3724.34.401.

De Oudheidkamer aan de Schans nr. 20 is geopend op iedere tweede vrijdag van de maand van 19.00 tot 20.30 uur.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande toestemming van de uitgeefster.

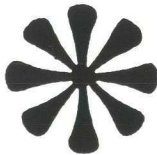
ISSN: 0927 - 9792

INHOUD

In memoriam Jan van Lambalgen en G.J. Moesbergen	pag. 718
Jaarlijks uitstapje	pag. 721
Nieuwe aanwinsten	pag. 725
Biografie Jhr. W.H. de Beaufort	pag. 726
Boekwerk Woudenbergs Verleden	pag. 728
Mutaties donateursbestand	pag. 729

IN MEMORIAM JAN VAN LAMBALGEN EN G.J. MOESBERGEN

In de afgelopen periode werd onze Stichting tot tweemaal toe getroffen door het verlies van zeer trouwe bestuursleden die beiden heel veel voor ons Oud Woudenberg hebben betekend en zich daarvoor vele jaren hebben ingezet mede door hun grote betrokkenheid met alles wat de historie van ons en hun geliefde Woudenberg betrof.

Jan van Lambalgen

Jan van Lambalgen

Twee dagen na onze vorige vergadering, op donderdag, 8 februari werden wij allen opgeschrikt door het zo droevige en ook ontstellende bericht, van het plotseling heengaan van onze zo trouwe en bij Oud Woudenberg zo betrokken secretaris Jan van Lambalgen. Terwijl ik 's morgens nog hier in de oudheidkamer even met hem had staan praten en hij mij vertelde, dat hij nog niet zo

veel aan de afwerking van de vergadering had kunnen doen vanwege de extra zorg die zijn tante op Groenewoude behoefde, werd hij diezelfde middag op weg naar die tante getroffen door een hartstilstand en overleed ter plaatse.

Het trof mij en waarschijnlijk ook u allen als een zeer zware schok. Twee dagen tevoren hadden wij met elkaar nog gesproken over zijn herbenoeming als bestuurslid en hem zover gekregen dat hij voorlopig nog aan wilde blijven, maar als er een opvolger gevonden kon worden, dan wilde Jan wel tussentijds zijn functie opgeven. Jan was zozeer bij onze Stichting Oud Woudenberg betrokken, dat hij ook moeilijk nee kon zeggen en ontdekt had, dat hij hierdoor wel eens wat te veel hooi op z'n vork nam.

Samen hadden wij afgesproken, dat hij bepaalde taken aan anderen zou overlaten en zich zoveel mogelijk zou beperken tot de eigenlijke secretariaatswerkzaamheden. Jan had - met een onderbreking van zijn verblijf in Amersfoort - bijna 20 jaar lid van het Stichtingsbestuur uitgemaakt en eigenlijk ook al die tijd als secretaris zijn nuttige krachten aan Oud Woudenberg gegeven.

Jan was een man van weinig woorden, maar daarnaast beschikte hij over een scherpe opmerkingsgave en wist daarbij veel van de Woudenbergse historie en interesseerde zich hier bijzonder voor. Jan had daarnaast ook een goed geheugen en wist uit het verleden van Oud Woudenberg direct de kernpunten naar voren te brengen. Menselijkerwijs gesproken een onmisbare secretaris, die ook mij steeds met raad en daad en steeds op een zeer bescheiden manier terzijde heeft gestaan.

Wij zullen Jan daarom heel erg missen, temeer ook omdat Jan de instelling had van "laat ik het zelf maar doen, want dan weet ik zeker dat het gebeurt", waarmee hij ook taken van anderen overnam. Zelf heeft hij het daarmee vast weleens moeilijk gehad, maar zo was Jan nu eenmaal.

Ongetwijfeld zal Jan in onze herinnering blijven als een rustige, behulpzame en ook vriendelijke secretaris, die juist door zijn bescheidenheid heel veel voor Oud Woudenberg heeft betekend.

Voor zijn vele werk kunnen wij Jan niet meer bedanken, maar de herinnering aan hem en zijn inzet voor Oud Woudenberg moge ons nog meer stimuleren voor het uitdragen en zoveel mogelijk vastleggen van de Woudenbergse historie voor komende geslachten.

Gijsbert Moesbergen

Op 21 mei j.l. overleed op 84-jarige leeftijd ons oud-bestuurslid Gijsbert Moesbergen, bij ons allen bekend als Gijs Moesbergen, geboren en getogen Woudenberger. Gijs Moesbergen heeft gedurende een periode van ruim 25 jaar het secretariaat voor onze Stichting uitgevoerd met de grootste nauwgezetheid en ijver.

Gijsbert Moesbergen

Als hij maar even kon was hij voor Oud Woudenberg bezig en probeerde altijd ook anderen hiervoor warm te krijgen. Gijs heeft de moeilijke beginperiode doorgemaakt, waarbij de Stichting nog niet over een eigen ruimte beschikte en her en der bezittingen werden bewaard. Heel veel heeft hij ook gedaan aan het onderzoek van oude foto's, waarbij hij immer in touw was om de namen van de personen op die foto's te achterhalen. Gijs heeft zich voor Oud Woudenberg ingezet totdat zijn gezondheid dit niet meer toeliet en hij noodgedwongen afscheid als bestuurslid moest nemen. Bij die gelegenheid werd hem het Ere-lidmaatschap toegekend. Wij zijn onze oud-secretaris heel veel dank verschuldigd voor het vele werk dat hij voor onze Stichting heeft gedaan en verliezen in hem een ere-lid dat zolang hij kon voor de belangen van Oud Woudenberg op de bres heeft gestaan.

Wij wensen zijn kinderen en kleinkinderen veel kracht toe bij de verwerking van dit verlies. Ook voor hen heeft Gijs enorm veel betekend, want boven alles was Gijs in de eerste plaats man, vader en grootvader. Ongetwijfeld zal Gijs Moesbergen nog heel lang in onze herinnering blijven, temeer omdat veel in de Oudheidkamer nog zijn sporen nalaat.

H.G. Moesbergen,
voorzitter.

JAARLIJKS UITSTAPJE

Al vele jaren is het gebruikelijk dat in de maand september door ons een dagexcursie voor onze donateurs en eventuele belangstellenden wordt georganiseerd. Dit jaar zal de excursie worden gehouden op **WOENSDAG 18 SEPTEMBER a.s.**

Bij de voorbereiding proberen wij zoveel mogelijk streken en plaatsen te betrekken die rijk zijn aan historie en zodoende hebben wij in de loop van de jaren al heel wat geliefde plekken bezocht, waarbij iedere keer wel weer wat nieuws werd ontdekt.

Voerde onze tocht vorig jaar in oostelijke richting, dit jaar hebben wij ons oog laten vallen op een gedeelte van Zuid-Holland te weten de steden Oudewater en Gouda.

Om 8.30 uur zullen bussen van de Fa. Van Vlastuin bij de brandweergarage aan de Schans gereed staan om ons via een toeristische route door ondermeer een deel van de Lopikerwaard naar het stadje Oudewater te brengen, waaraan Hendrik van Vianen, 38ste bisschop van Utrecht in 1265 stadsrechten verleende.

Bij aankomst in Oudewater zal de koffie met gebak gereed staan in restaurant "Het Stadswapen" aan de Rodezand 42. Na hiervan te hebben genoten is het de bedoeling dat onze groep in tweeën wordt gesplitst, waarbij groep 1 eerst een bezoek brengt aan de ver over onze landsgrenzen heen bekende Heksenwaag. In vroeger tijden zijn in Europa namelijk duizenden mensen ter dood gebracht op beschuldiging van hekserij. Er was evenwel één plaats in Europa, waar men dat bewijs kon krijgen, dat men geen heks was en dat was in Oudewater. Velen hebben een verre reis gemaakt om het zo fel begeerde "Certificaet van Weginghe in der stede tot

Oudewater" te verkrijgen. De tegenwoordige bestemming van de Heksenwaag als museum houdt de herinnering levend aan de heksenwaag. Men kan zich nog op de originele weegschaal laten wegen en ontvangt dan het zo begeerde certificaet.

Ter plaatse zal de waagmeester de nodige uitleg geven. Een bezoek aan deze wereldberoemde waag is zeker de moeite waard.

Ondertussen zal groep 2 een korte stadswandeling maken over de markt, langs het gebouw van de Waag en het Armeniushuis, fraaie panden met voorbeelden van Hollandse renaissancebouw, het standbeeld ter herinnering aan de schrijver Herman de Man, via het sluisje naar de linschoter Poort, het stenen bruggetje en over het Verkensbruggetje, door de Peperstraat en de Wijdstraat naar de Grote of St. Michaëlskerk, een fraai voorbeeld van late baksteen gothiek (ca. 1450). Vervolgens langs de Hollandsche IJssel naar de Romeynbrug, waar vanaf wij een prachtig uitzicht hebben over de haven en de Havenstraat, een onaangetast stukje stadsbeeld van Oudewater en tenslotte langs het in 1588 gebouwde stadhuis, een voorbeeld van Hollandse renaissance-stijl en via de Korte Havenstraat naar de Waag, alwaar de groepen zullen wisselen.

Na de bezichtiging van de Waag en de stadswandeling is het tijd om de bussen weer op te zoeken voor onze rit naar Gouda, welke stad wij via binnenwegen over Haastrecht zullen bereiken. Op korte afstand van de binnenstad kunnen de bussen worden geparkeerd en vanaf deze parkeerplaats lopen wij via een korte route naar de Markt, alwaar zich het monumentale stadhuis bevindt.

Omdat het dan intussen tijd is voor de verzorging van de inwendige mens, begeven wij ons naar de Burgerhal onderin het uit 1450 daterende Gotische stadhuis voor het nuttigen van een koffietafel. In deze schitterende ambiance in dit unieke pand zult u zich zeker thuisvoelen.

Na de koffietafel zal onze groep zich ook in Gouda in tweeën splitsen, waarbij groep 1 om 14.00 uur eerst een bezoek brengt aan de Grote- of St. Janskerk, die met zijn 123 meter de langste kerk van Nederland is en vooral bekend is om de prachtige gebrandschilderde glas-in-lood-ramen.

In deze kerk zal de koster op boeiende wijze uitleg geven van de vele monumentale onderdelen van dit historische bouwwerk. De bezichtiging van deze kerk zal één uur in beslag nemen.

In die tijd zal groep 2 deel kunnen nemen aan een stadswandeling onder leiding van een VVV-gids. Ook deze wandeling zal één uur duren. Voor degenen die op eigen gelegenheid de stad in willen gaan bestaat daar natuurlijk alle gelegenheid voor. Gouda heeft namelijk ook een interessant winkelgebied, met terrasjes te kust en te keur.

Om 15.00 uur is het de bedoeling dat de groepen 1 en 2 wisselen, waarna vanaf 16.00 uur een ieder in de gelegenheid is om op eigen gelegenheid iets te gaan gebruiken of te bezichtigen.

Om 17.00 uur staan de bussen van Van Vlastuin weer op de afgesproken plaats gereed voor vertrek naar ons eigen Woudenberg, waarbij de terugtocht gedeeltelijk langs de Vlist zal voeren om vervolgens via het polderlandschap om de stad Utrecht weer in de Utrechtse Heuvelrug aan te landen.

De informatie die wij zowel over Oudewater als over Gouda hebben verkregen geeft ons het vertrouwen dat ook deze excursie beslist de moeite waard is en wij hopen dat andermaal velen zich hiervoor zullen aanmelden. U weet het de opzet is 2 bussen en vol is vol.

Het programma van **woensdag 18 september a.s.** ziet er als volgt uit:

- 8.30 uur Vertrek met bussen van de Fa. Van Vlastuin vanaf de brandweergarage aan De Schans.
- 9.45 uur Aankomst in Oudewater, waar de koffie en gebak op ons wacht in Het Stadswapen (tel. (0348) 561414).
- 10.30 uur Bezoek aan de Waag en korte stadswandeling.
- 11.45 uur Vertrek richting Gouda.
- 12.15 uur Aankomst in Gouda.
- 12.45 uur Gebruik van de koffietafel in De Burgerhal van het Stadhuis (tel. (0182) 584300).
- 14.00 uur Groep 1: bezichtiging van de Grote of St. Janskerk.
Groep 2: stadswandeling of bezoek aan Gouda naar eigen keuze.
- 15.00 uur Groep 2: bezichtiging van de Grote of St. Janskerk.
Groep 1: stadswandeling of bezoek aan Gouda naar eigen keuze.
- 16.00 uur Vrije tijd, die men naar eigen believen kan invullen.
- 17.00 uur Vertrek vanuit Gouda.
- 18.00 uur Aankomst in Woudenberg.

De kosten van deze excursie bedragen f 52,50 p.p. In dit bedrag zijn begrepen de kosten van de touringcar, koffie met gebak, de koffiemaaltijd, entreegelden, kosten stadswandeling en de fooi voor de chauffeur.

U wordt verzocht het bijgesloten aanmeldingsformulier **UITERLIJK 14 SEPTEMBER a.s.** in te leveren bij de penningmeester, de heer H. Wildschut, John. F. Kennedylaan

13 te Woudenberg (tel. 033 - 2861266), onder gelijktijdige betaling van de kosten d.m.v. overmaking naar postrekening 205 7783 of op rekeningnummer 37.24.34.401 bij de Rabobank te Woudenberg t.n.v. de Stichting Oud Woudenberg.

En nog iets: Als u in het bezit bent van een museum-jaarkaart deze meenemen, want dan heeft u vrij entree in de musea!

De excursiecommissie,

Mw. J.H. Blokhuis
M.J. Hendrikse
H.G. Moesbergen
W. van der Wiel.

NIEUWE AANWINSTEN

- De heer A. Schuurman schonk ons de kadastrale kaart van Woudenberg uit 1832 met toebehorende lijsten van eigenaren.
- Van Inter Shop Center (I.S.C.) ontvingen wij een kunststof glazen stolp voor de maquette van de Pyramide; dit t.g.v. ons 40-jarig jubileum.
- C. van de Wetering deed ons in het bezit komen van een foto gemaakt t.g.v. het 40-jarig jubileum van de Roomboterfabriek "De Vooruitgang".
- Een aantal oude rekeningen ontvingen wij van de heer M.M. de Jong.
- De heer W. Robbertsen schonk ons een oude kanten muts, een pet, een lichtblauwe rauwband en een melkkan.

- Mevrouw W. Moesbergen schonk foto's van de Fa. Roelwiel en felicitatie foto's.
- Van de Erven mevr. H. Koudijs ontvingen wij diverse foto's van de Wilhelmina Bewaarschool aan de Geeresteinse laan.
- De heer W. van Halem deed ons in het bezit komen van diverse historische gegevens.

BIOGRAFIE JHR. W.H. DE BEAUFORT

Op 20 september 1996 is het 20 jaar geleden dat Jhr. W.H. de Beaufort is overleden.

Hij was actief op veel terreinen. Als Statenlid, Gedeputeerde voor de Provincie Utrecht, als bestuurder van de landbouw-coöperatie te Woudenberg, de melkfabriek alhier en als oprichter van het rentmeesterskantoor 't Schoutenhuis.

Zijn bijzondere betekenis heeft hij vooral als natuurbeschermer, bosbouwer, voorzitter Koninklijk Nederlandse Bosbouw Vereniging, jager, oprichter van zowel Het Utrechts Landschap als Hubertgilde op de Hoge Veluwe en beheerder van het familie landgoed Den Treek-Henschoten B.V. en overige landgoederen.

Zijn brede belangstelling en visie, maatschappelijke betrokkenheid, zijn specifieke deskundigheid op het gebied van bosbouw, de jacht en de recreatie maakte hem tot een grondlegger van nieuwe ontwikkelingen in deze eeuw. Anderzijds was hij een duidelijke vertegenwoordiger van zijn eigen generatie.

Zijn activiteiten vinden een weerslag in het familiearchief, aanwezig in het Rijksarchief te Utrecht. Om velen op te wekken kennis te maken met dit boeiende

en uitgebreide archief en om de schijnwerper te zetten op W.H. de Beaufort als persoon is door zijn zoon het initiatief genomen om te komen tot een beschrijving van delen van het leven van W.H. de Beaufort.

In persoon van de heer E. Pelzers, archivaris, journalist met bijzondere belangstelling voor bos, natuur en landschap is de juiste auteur gevonden.

De uitgave is enerzijds bescheiden maar anderzijds van hoge kwaliteit voorzien van vele foto's. Het is professioneel vormgegeven, opgemaakt en uitgegeven.

Het is niet een biografie die streeft naar volledigheid - zo dat ooit mogelijk is - het is ook geen wetenschappelijke uitgave. Het beoogt slechts de meest saillante aspecten van zijn leven te belichten. Het is makkelijk leesbaar en nodigt uit tot nadere studie. Door de opzet ervan geeft het tevens een aardig tijdsbeeld.

Gekozen is voor een bescheiden oplage. Om juist een brede verspreiding te bereiken is voorzien in een lage verkoopprijs. Verspreiding zal niet via de gewone boekhandel plaatsvinden maar onder andere via de Stichting Oud Woudenberg.

De prijs van het boekwerk bedraagt f 12,50 bij voorintekening tot 20 september 1996. Daarna wordt de prijs verhoogd tot f 22,50, uiteraard zolang voorradig. Het boekwerk wordt in Woudenberg tegen contante betaling beschikbaar gesteld. Als het boek moet worden toegezonden dan wordt u een bedrag van f 7,50 in rekening gebracht voor verzendkosten. Donateurs, die niet in Woudenberg wonen, worden verzocht dit duidelijk kenbaar te maken. Deze categorie donateurs kan het boekwerk afhalen na verschijning aan het adres Tromplaan 15 (tel. 033 - 2862328).

H. Schouten.

BOEKWERK WOUDEBERGS VERLEDEN

In de Woudenberger van 8 juli j.l. is het boekwerkje "Woudenbergs Verleden" aangekondigd, geschreven door de heer Ir. W.H.M. Nieuwenhuis te Amstelveen.

Om misverstanden te voorkomen moet worden vermeld dat dit geen uitgave is van de Stichting Oud Woudenberg en dat er onzerzijds geen medewerking aan is verleend. Er is met ons ook geen overleg gepleegd.

Niettemin is het een welkome aanvulling op uw kennis over de Woudenbergse historie. Het boekje behandelt uitgebreid de geschiedenis in de vroege middeleeuwen vanaf 1131 - 1240, de ontginning vanuit Henschoten, het Huis en de Heerlijkheid Woudenberg onder de Van Woudenberghs rond 1300. Vervolgens komen de Van Culemborchs aan de orde, de Heerlijkheid van Woudenberg onder de Van Abcoudes, enz.

Omstreeks 1718 komen de Van Abbema's naar Woudenberg en vestigen zich op het Huis Lichtenberg. Verder worden een aantal korte onderwerpen aan de orde gesteld, zoals het Kerkepad, de Schans, de Watersnood van 1595, Oudenhorst en de Van Schaffelaars.

Het boekje is rijk voorzien van noten, literatuuropgave en fragmentsgenealogieën van de diverse families. Het boekwerk telt 67 pagina's en bevat diverse afbeeldingen en kaartjes.

De kosten bedragen slechts f 12,50 en het boekje is in Woudenberg verkrijgbaar bij W. van de Waerdt, Het Wencum 8, 3931 CT alhier, tel. 033 - 2862156.

G.D. Marringa.

MUTATIES DONATEURSBESTAND

De volgende personen hebben zich als donateur aangemeld:

- C. van Lambalgen, Bakkersweg 56, Maarn
- I. Verbeek, Koningslaan 14, Woudenberg
- C. van der Hart, Vondellaan 72, Woudenberg
- R. Koops, 't Schilt 8, Woudenberg
- H. van den Berg, Kon. Emmastraat 19, Woudenberg
- J.P. Voerman, Schoutstraat 36, Woudenberg
- P.J. van de Weel, Westerwoud 17, Woudenberg
- W. Robbertsen, M. van Rossumweg 21, Woudenberg
- J. Versteeg, Mazzinilaan 81, Middelburg
- D.C. Barink, Westerwoud 19, Woudenberg
- C.A. de Rooy-Godefroy, Laanzicht 37, Woudenberg
- W. Berentsen, Tromplaan 3, Woudenberg
- M. de Kruif, Landweg 259, Leusden

Het aantal donateurs per 3 juli 1996 is: 648.

W. Kok,
donateursadministratie.

